

“İnci arıyorsan,
denizin dibinde ara!
Çünkü kıyıya vuran yalnız
ve ancak köpüktür.”

“İnci arıyorsan denizin dibinde ara, kıyıya vuran sadece köpüktür” der Mevlana.

Zahir-batın ikileminde, zahir sadece batnın kabuğunu ifade eder.

Kabuk-öz kıyasında, kabuk sadece öz koruyan, muhafaza edendir.

Mazruf-zarf tasvirinde aslolan mazruf, zarf sadece kılıftır.

Ve... Ruh-beden karşılaştırmasında maksat ve asıl ruhtur.

Nicelik(sayı)-nitelik(kalite) anlatımında mevzunun özü kalitedir.

Misaller çođaltılabilir...

Gözümüzü nereye çevirsek kâinat, **özün kabuğa** üstünlüğünü haykırır.

Soğanın cücüğü en derinliğindedir.

Eşyada her yerde en değerliler derinlerdedir.

Elması yüzeyde bulamazsınız...

İnsanın kalitesi de, derinliğine yürüebildiği, o cesaret gösterebildiği kadardır.

Bir bal arısı gibi çiçeklerden, eşya, kitap ve insanlardan aldığı nektarlardan topladığı malzemeyle kendi kovanına çekilip, içinin derinliğine yürümelidir insan.

“İlim ilim bilmektir, ilim kendin bilmektir. Sen **kendini** bilmezsen bu nice okumaktır” der Koca Yusuf.

Jose Mauro De Vasconcelos Şeker Portakalı’da insanı olgunlaştıran acının derinliğine nasıl nüfuz ettiğini şu cümlelerle anlatıyordu:

“Hepimiz büyüktük. Küçük küçük parçalarla, aynı üzüntüden payını alan büyük ve hüzünlü kişiler. İnsan yüreğinin, bütün sevdiklerini içine alabilmesi için çok büyük olması gerektiğini bilmelisin. Acı çekmek ne demekmiş asıl şimdi anlıyordum. Acı çekmek bayılana dek dayak yemek değildi. Ayaktaki cam keşiğine eczanede dikiş attırmak değildi. Asıl acı, kalbi baştan aşağı sancılara boğan, insana sırrını kimselere anlatmadan ölmeyi arzulatan bir şeydi. Kolları, başı hep dermansız bırakan, yastıkta öbür tarafa dönme isteğini bile söndüren bir şey.”

Muhammed bin Abdullah’ın âlemlere rahmet elçisi olmasının yolunu Hira mağarasında yıllarca daldığı kendi derinliklerinde bulmuştu.

İhsan Fazlıoğlu'da "Niyet sahibi dertli bir kişinin adım atması mekânı yola dönüştürür; kişiyi de basit bir yürüyenden, yolcuya. Düşüncenin nihâf amacı, tekili bütün; sonluyu sonsuz; mukayyeti mutlak; kısaca çok-olanı, Bir-olan içinde ve içinden idrak etmektir. Kendilik bilinciyle kuşanmamış kişinin ne itikadından ne de siyasetinden hayr gelir. Düşünmek; Kendinden vazgeçmemek. Kendini terk etmemek. Yani; İnsan olmakta diretmek. Kendi-olmayan, ne aradığını ne bulduğunu bilir; ne aradığını ne bulunduğunu fark eder; hep başkaları tarafından aranmayı/bulunmayı bekler. İnsan kalmakta direnmektir. Bir insanın kendine ilişkin kanaati değişmeden, olgu ve olaylara ilişkin bakış-açısı değişmez; çünkü insan yenilenmeden hayat yenilenmez. Elinden, dilinden bir şey gelmediğinde, hüzünlen; çünkü hüzün, yüreğin kavrulmasıdır; kavruyan yüreği Allah sever; bu nedenle hüzün, duadır. Acı, hüzün ergenlik sebebidir; acı çeken, hüzünlenen ergenleşir; çünkü acılar zekâyı bilir; hüzün duyguları derinleştirir. Hirâ'sını yaşamamış kişinin ne Mekke'sinden ne de Medine'sinden ümit besle. İnsan ölüme doğrudur; ölüme bilinç eşlik ediyorsa, ona yaşam denilir ki, yaşam bilinçli ölüm demektir; bunun farkına varmak da huzurdur..." cümleleriyle insanın iç dünyasında yapacağı yolculuğun tarifini yapmıştır.

Said Nursi'de "eski said'i yeni said" yapan yolculuğu kendi iç dünyasına yoğunlaşması ve geçirdiği ameliyat- cerrahiye ile açıklar:

"Bundan otuz sene evvel, Eski Said'in gafil kafasına müthiş tokatlar indi, 'el-mevtü hakkun' kaziyesini düşündü. Kendini bataklık çamurunda gördü. Meded istedi, bir yol aradı. Gördü ki, yollar muhtelif; tereddütte kaldı. Gavs-ı Âzam olan Şah-i Geylânî'nin Fütûhü'l Gayb nâmındaki kitabıyla tefe'ül etti. Tefe'ülde şu çıktı: "Ente fi dâri'l-hikmeti fatlub tabîben yudavî kalbek/Sen hikmet evindesin. Kalbini tedavi edecek bir tabip ara." Aciptir ki, o vakit ben 'Darü'l-Hikmeti'l-İslâmiyye' azası idim. Güya ehl-i İslâmın yaralarını tedaviye çalışan bir hekim idim. Hâlbuki en ziyade hasta ben idim. Hasta evvelâ kendine bakmalı, sonra hastalara bakabilir. Ben dedim: 'Sen tabibim ol!' Tuttum, kendimi ona muhatap addederek, o kitabı bana hitap ediyor gibi okudum. Fakat kitabı çok şiddetliydi. Gururumu dehşetli kırıyordu. Nefsimde şiddetli ameliyat-ı cerrahiye yaptı. Dayanamadım, yarısına kadar kendimi ona muhatap ederek okudum; bitirmeye tahammülüm kalmadı. O kitabı dolaba koydum. Fakat sonra, ameliyat-ı şifakârânedan gelen acılar gitti, lezzet geldi. Kitabı tamamen okudum ve çok istifade ettim. Sonra İmam-ı Rabbanî'nin Mektubat kitabını gördüm. Hâlis bir tefe'ül ederek açtım. Bana musırrane şunu tavsiye ediyordu: 'Tevhid-i kible et.' Yani, birini üstad tut, arkasından git, başkasıyla meşgul olma. Şu en mühim tavsiyesi, benim istidadıma ve ahvâl-i ruhiyeme muvafık gelmedi. Ne kadar düşündüm: 'Bunun arkasından mı, yoksa ötekinin mi, yoksa daha ötekinin mi arkasından gideyim?' Tahayyürde kaldım. Her birinde ayrı ayrı câzibedâr hâsiyetler var. Biriyle iktifa edemiyordum. O tahayyürde iken, Cenâb-ı Hakk'ın rahmetiyle kalbime geldi ki, 'bu muhtelif turukların başı ve bu cedvellerin menbaı ve şu seyyarelerin güneşi, Kur'ân-ı Hakîmdir. Hakikî tevhid-i kible bunda olur. Öyle ise, en âlâ mürşid de ve en mukaddes üstad da odur.' Ona yapıştım... Demek ki, Kur'ân'dan gelen o Sözlere ve o Nurlar, yalnız aklî mesâil-i ilmiye değil,

belki kalbî, ruhî, hâlî mesâil-i imaniyedir.” (Nursi, Mektubat 385-386)

Kur’an-ı Kerim rehberliğinde hepimizin hedef ve maksadımız iç dünyamızı derinleştirmek olmalıdır.

Aslolan vitrin değil, imalathanedir.

İmal etmediğiniz, emek vermediğiniz, icad yapmadığınız, üretmediğiniz sürece vitrine koyacağınız ürünler hep başkalarının olacaktır.

Bu milletler ve fertler için böyle...

Tercih sizin!

Ya kısa vadede acıtsa da, yorsa da, terletse de kendinize/işinize/ailenize yoğunlaşp özgün eserler üreterek kendini gerçekleştirecek, dünyada kıyamete kadar sürecek, sevap defterinizi sürekli besleyen bir iz/eser bırakacaksınız.

Ya da; hazır konforu tercih edip, yorulmadan, terlemeden, emek vermeden, icad yapmadan “eşek arısı” gibi başkalarının mallarını çalma ile ömrünüz geçecek, çakma bir kimlik ve kişilikle geriye sürdürdüğünüz hayatın yaşlılığında silik, ahsen-i takvim vücudu israf etmiş, emanete ihanet etmiş bir hain muamelesi görecek ahirette de ebedi helaket ile karşılanacaksınız.

Yol eğitir, hicret olgunlaştır, sabır kemale erdirir.

Her an daha iyiye doğru hicarete aşkla, sabırla, imanla yürümeye ve hayat hikâyemizi yazmaya devam, kalemleri bırak emri gelinceye kadar...

Rabbini hamd ile an, secde edenlerden ol ve ***ölünceye kadar Rabbine kulluk*** et. Hicr, 15/98,99.